

ตลาดกกยาง เป็นตลาดในเขตอำเภอเมือง อุบลราชธานี ที่มีความเป็นมากกว่า 30 ปี บริเวณตลาดมีต้นยางใหญ่ต้นหนึ่ง ซึ่งผู้ทำการค้าและชุมชนใกล้เคียง มีความเชื่อว่า มีพ่อปู่ต้นยางอยู่ที่ต้นยาง และพ่อปู่ต้นยางเป็นผู้คุ้มครองชุมชน ตลาดกกยางเริ่มทำการค้าตั้งแต่เวลา 14.00 น. ถึง 19.00 น. เป็นตลาดที่แม่บ้านและข้าราชการต่างๆ จะมาซื้ออาหารเย็นเพื่อนำกลับบ้านหลังเลิกงาน แม้ตลาดกกยางจะเป็นที่นิยมของผู้ซื้อสินค้า แต่ตลาดกกยางก็มีปัญหาเฉพาะของตนเอง เนื่องจากตลาดแห่งนี้อาศัยบาทวิถีของถนนศรีณรงค์เป็นพื้นที่ในการจำหน่ายสินค้า ทำให้ถนนถูกปิดไปโดยปริยายในช่วงที่ทำการค้า มีเพียงรถจักรยานยนต์ที่สามารถสัญจรได้ ต่อมาเทศบาลนครอุบลได้เข้ามาจัดระเบียบตลาดตั้งแต่การทำความสะอาด การจัดระเบียบรถจักรยานยนต์ รวมไปถึงความพยายามในการย้ายผู้ค้าในตลาดกกยางให้ไปทำการค้าที่ตลาดของเทศบาลแทน ซึ่งเป็นสิ่งที่ผู้ค้าในตลาดกกยางไม่ต้องการ

งานวิจัยเรื่องการพัฒนาตลาดกกยาง มีวัตถุประสงค์เพื่อหาแนวทางการพัฒนาตลาดแห่งนี้ร่วมกันระหว่างผู้ค้าในตลาดกกยาง ชุมชนโดยรอบตลาด ผู้ซื้อสินค้า เทศบาลนครอุบลราชธานี ตลอดจนหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง การดำเนินงานวิจัยที่ผ่านมาได้มีการประสานงานกับเทศบาลนครอุบลราชธานี ผู้ค้าในตลาดกกยาง และฝ่ายต่างๆที่เกี่ยวข้อง เพื่อจัดเวทีสาธารณะในการระดมความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาตลาดกกยางร่วมกัน ปรากฏว่าการจัดเวทีที่ผ่านมา มีเพียงผู้ค้าและผู้พักในชุมชนตลาดกกยางเข้าร่วม เหตุที่เป็นเช่นนี้เพราะทางเทศบาลนครอุบลค่อนข้างมีจุดยืนที่ชัดเจนว่าต้องดำเนินการเรื่องการย้ายตลาดกกยางให้สำเร็จ ขณะที่ผู้ทำการค้าในตลาดกกยาง ยืนยันว่าจะไม่ย้ายออกจากพื้นที่ ความขัดแย้งที่เกิดขึ้นนำไปสู่การยกเลิกจุดผ่อนผันในการจำหน่ายสินค้าในที่สาธารณะบริเวณถนนศรีณรงค์(ตลาดกกยาง) จากการยกเลิกจุดผ่อนผันดังกล่าว ทำให้ผู้ค้าในตลาดกกยางยื่นฟ้องศาลปกครองว่าทางเทศบาลซึ่งเป็นหน่วยงานทางการปกครองกระทำการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ขณะนี้คดียังอยู่ในการพิจารณาของศาล

การทำวิจัยเรื่องการพัฒนาตลาดกกยางจึงยังไม่บรรลุจุดประสงค์ของงานวิจัยที่ตั้งไว้ เนื่องจากปัญหาความขัดแย้งระหว่างเทศบาลนครอุบลราชธานีกับผู้ค้าในตลาดกกยางยังไม่ยุติ อย่งไรก็ตาม ผู้วิจัยได้เห็นพัฒนาการของกลุ่มผู้ค้าในตลาดกกยางที่มีการรวมกลุ่มกัน เพื่อต่อสู้เรียกร้องสิทธิการทำกิน มีการเรียนรู้เกี่ยวกับสิทธิชุมชน และข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง จนในที่สุดนำไปสู่การสร้างระบบสวัสดิการภายในของตนคือการตั้งกลุ่มออมทรัพย์ขึ้นในตลาด เพื่อแก้ไขปัญหาความขาดแคลนเงินทุนที่เกิดขึ้นกับผู้ค้าในตลาดกกยาง สิ่งเหล่านี้สะท้อนถึงความเข้มแข็งของกลุ่มผ่านกระบวนการทำงานร่วมกัน การจัดเวทีเพื่อพัฒนาตลาดครั้งสุดท้ายเป็นการจัดเวทีระดมความคิดเห็นซึ่งทางประธานสภาเทศบาลและสมาชิกสภาเทศบาลนครอุบลราชธานีให้ความร่วมมือด้วยดี จึงคาดหวังว่าการพัฒนาตลาดกกยางอย่างมีส่วนร่วมน่าจะเกิดขึ้นได้ในอนาคต